

INFORMACIJOS

Nr. 7 /82/

1954 m. kovo mėn. 10 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Bambergo Apylinkėje

Vasario 21 d. apylinkės lietuviai susirinko paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Iškilnių prezidiumą sudarė p. p. Moricienė, Barauskas, Čirpus ir Čepauskas. Pirmininkavo J. Beniulis, sekretoriavo p. Markvartienė.

Minėjimo kalbas pasakė p. Beniulis ir Markvartienė, o Renata Rakitaitė padeklamavo kaletą eilėraščių. Pagerbus žuvusiuosius 1 minutės tyla ir sugiedojus Tautos Himną, minėjimas buvo užbaigtas.

Pabaigus minėjimą, susirinkę 56 apylinkės lietuviai atliko savo eilines bendruomenės pareigas, išrinkdami naują seniūną ir Šalpos Komisiją. Seniūnas Beniulis padarė pranešimą iš apylinkės vadovybės veiklos, pabrėždamas skurdžią finansinę apylinkės būklę.

Buyęs seniūnas Julius Beniulis išrenkamas vėl apylinkės seniūnu, o Šalpos Komisiją sudaro: Beniulis, pirmininkas, Barauskas, Čirpus ir Čepauskas nariai.

Memmingeno Apylinkėje

Vasario 21 d. čia gyvenantieji lietuviai surengė išpūdingą Nepriklausomybės šventės minėjimą.

Šventė pradėta iškilmingomis pamaldomis miesto bažnyčioje, kuriose dalyvavo ne tik lietuviai, bet ir miesto gyventojai. Pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė J.E. Vysk. dr. Padolskis. Ekscelen-

cija ragino lietuvius būti dorais žmonėmis ir remti laisvinimo darbą karšta malda. "Dievas viską gali ir viskas yra Jo rankose. Dievas dažnai uždeda tautoms sunkų kryžių ir veda kančios keliu. Mes esame dora tauta ir žinome, kad mūsų pusėje yra tiesa, todėl tikėjime kad Visagalis padės mums atgauti prarastą laisvę."

Iškilmingas aktas įvyko vakaro miesto salėje. Šventės paminėjimui ypatingą iškilmingumą, o visai lietuvių kolonijoje Memmingenė didelę garbę suteikė dalyvavimas augštų svečių: J. E. vysk. dr. Podolskio, VLIKO pirmininko prel. Mogn. Krupavičiaus, apskrities viršininko dr. Lenz, vyriausio miesto burmistro dr. Berndl ir miesto dvasiškijos atstovų.

Apylinkės v-bos pirm. kun. A. Bunga atidarymo žodyje pasveikinęs svečius, vokiškai padarė trumpą Lietuvos istorijos apžvalgą. Kalbėtojas pažymėjo, kad lietuviai išties amžius gynė vakarų Europą nuo totorių puolimų. Po virš šimto metų trukusios rusų vergijos, Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma, Vokietija buvo pirmoji valstybė, kuri pripažino Lietuvą de jure. Lietuviai gi, pasibaigus antram pasauliniam karui, išgelbėjo tūkstančius vokiečių nuo bado šmėklos. Baigdamas p-kas pasakė: "Mes viską praradome, bet vieną dar turime - tvirtą tikėjimą vėl sugrįžti į mūsų numylėtą Tėvynę."

VLIKO pirmininkas prel. Mogn. Krupavičius pasakė gražią ir turiningą kalbą. Prelegentas ragino tautiečius remti Lietuvos laisvinimo pastangas. Kiekvienas lietuvis tremtyje turi būti savos tautos reprezentantas ir stengtis geru laikymuisi bei geru pavyzdžiu garsinti lietuvių vardą tarp svetimtųjų. Kalbėtojas ragino tėvus rimtai žiūrėti į vaikų auklėjimą ir išauklėti juos dorais žmonėmis ir gerais lietuviais. Lietuva lauks mus sugrįžtant ne tuščiomis rankomis, bet su dovanomis. O tos dovanos yra ne materialinės gėrybės, bet dvasiniai turtai. Koks bus mūsų jaunimas, tokia bus ir ateities Lietuva, pasakė kalbėtojas. Baigdamas pridūrė: "Apsiginklave dvasinėmis vertybėmis atlaikysime ir stipriausius bet dvasio komunizmo puolimus."

Miesto burmistras šiltais žodžiais pasveikino augštuočius lietuvių svečius ir perdavė miesto vardu geriausius linkėjimus Nepriklausomybės šventės proga. Jis pažymėjo, kad per paskutinį dešimtmetį lietuvių likimas yra daug kuo panašus į vokiečių. Abi tautos turėjo daug iškentėti ir pralieti kraujo. Baigdamas išreiškė viltį, kad Lietuva vieną kartą atgaus laisvę, nes lietuviai, kaip ir kiekviena tauta žemėje, turi teisę į laisvę.

Po to latvių ir estų atstovai perdavė lietuvių grupei nuoširdžius linkėjimus ir išreiškė tvirtą įsitikinimą, kad visos trys Baltijos tautos neužilgo vėl galės džiaugtis laisve.

Toliauėjo meninė programa, kurią atliko choras, tautinių šokių grupė ir p. Vaitkūnaitis triūba, palydint pianinu p. Satiaks. Visus maloniai nustebino lietuvių kolonijos choras, kuris per trumpą laiką padarė gerą žingsnį pirmyn. Nenuilstamo p. Budriūno, choro vedėjo, darbo ir nuoširdaus choristų bendradarbiavimo dėka, choras pradeda išsivystyti į tikrą meninę pajėgą.

Šventei gražiai pritaikyta programa ir svečiams padarė malonų įspūdį. Vienas vokiečių pareiškė: "Jūsų tėvynė turėtų būti labai graži, kad tokios gražios jūsų tautinės dainos ir tautiniai

šokiai".

Šventė baigta Tautos Himnu.

Stuttgarto Apylinkėje

Vasario 28 d. Estų Nepriklausomybės minėjime dalyvavo ir li. tuviai. Lietuvių bendruomenės pirmininkas M. Jauniškis pasveikino draugišką Pabaltijos tautą lietuvių vardu.

Vietinis laikraštis "Steinhalden-Bote" idėjo platų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo vasario 21 d. aprašymą.

Nuoširdus apylinkės rėmėjas yra čikagietis Franass Gudas, aprūpinęs apylinkės biblioteką laikraščiais, žurnalais, gaidomis ir knygomis. Jo laiškų nuolatinis priedas esti doleriai ir keli pašto kuponai apylinkės reikalams. P. Gudas lankė kartu su A. Stulginskiu Liepojos gimnaziją, o 1921 m. jį jau aplankė kaip prezidentą Lietuvoje. Tuo laiku ir pats P. Gudas buvo prezidentas - Amerikos Lietuvių Prekybos B-vės ir "Darbininko" redaktorius. Vienas jo sūnus yra Louisianos universiteto anglų literatūros profesorius, kitas telefonų inžinierius, o dukterė dirba Chicagos centrinėje bibliotekoje. P. Gudas ir dabar atsidėjęs ir su pasiaukojimu dirba visuomeninį darbą.

SVEIKINIMAI VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Vasario 16 Gimnazijos Rūmų pašventinimo proga Vokietijos Krašto Valdyba gavo raštu dar šiuos sveikinimus:

"Taip brangią dieną visiems lietuviams, taip iškilmingą dieną Jums, tos didelės lietuviškai kultūrai ir Lietuvių Tautai šventės dalyviams širdingiausi linkėjimai ir vėlyjimai: kad pajėgtumėt pasiekti užsibrėžto tikslo ir neužmirštumėt: - viso pasaulio lietuviai seka ir seks Jūsų darbus ir pastangas su dideliu susidomėjimu ir meile.

Nevalia jų apvilti.

Nuoširdžiai Jūsų

Dr. J. Deveikė"

Hilfswerk der Evangelischen Kirchen der Schweiz vardu rašo kun. H. Hellstern:

"Labai mielai norėčiau Jūsų kvietimu pasinaudoti, bet laiko atžvilgiu tas tiesiog neįmanoma. Aš tikiuosi, kad kuria nors proga vėl galėsiu aplankyti Rennhofą. Nevokiškų grupių, nustojusių tėvynės, rėmimą mes laikome labai svarbiu ir reikalingu uždaviniu. Tegu Jūsų darbui ir pašventinimo dienai šviečia laimingoji žvaigždė."

H. Hellstern

Schweizerisches Rote Kreuz vardu rašo René Steiner:

"Jūsų gimnazijos gerajai pradžiai ir laimingam klestėjimui siunčiame mūsų geriausius linkėjimus."

René Steiner

Schweizer Europahilfe vardu rašo p. Schnellmann:

"Nenorėtumėm praleisti progos Jūsų namų pašventinimui ir tolimesniam klestėjimui perduoti mūsų geriausius linkėjimus. Ankstyvą vasarą aš jus kartą aplankysiu."

Schnellmann

Schweizerisches Arbeiter-Hilfswerk vardu rašoma:

"Jūsų mokyklai linkime geros sėkmės, o šventei gražaus pasisekimo."

Rosa Leutenegger

Deutscher Caritasverband e.V. rašo:

"Džiaugiamiesi, kad Jūs galite savai mokyklai duoti saugią pastogę, namų pašventinimui ir atidarymui siunčiame nuoširdžius linkėjimus."

Tegul būna Jums lemta juose išauklėti daugelį jaunųjų Jūsų tautiečių gabiais savo krašto piliečiais, kad jaunos, priaugančios jėgos galėtų perimti vadovavimo uždavinius, kai išmuš grįžimo valanda."

Verband der Heimkehrer rašo:

"Jūsų tautinės šventės ir Jūsų namų pašventinimo proga perduodame mūsų nuoširdžius linkėjimus."

Reiškiamo viltį, kad šie namai bus žymus žingsnis pirmyn Jūsų kovoje už lietuvių tautos teises."

Kampfgruppe gegen Urmenschlichkeit rašo:

"Jūsų tautos pastangoms pasiekti nepriklausomybę ir tai dievai išauklėti ir užgrūdinti vakarų kultūros dvasioje Jūsų jaunimą linkime iš visos širdies."

Ministerialdirigent Clemens Werber, Bonn, rašo:

"Jūsų gimnazijai linkiu laimingos plėtotės, o šventei geros sėkmės. Su malonumu prisimenu pašventinimo iškilmes Diepholze, kuriose man teko dalyvauti."

Clemens Werber

"Džiaugiuosi, kad Jums pavyko įgyti namus. Tegu jie tampa lietuvių dvasios židiniu, kuriame jaunoji lietuvių tautos karta ir svetur būtų auklėjama tėvynės ir tautos meilėje, su nepalaužiamu tikėjimu į Lietuvos ateitį."

Prof. Dr. Dr. A. Hilckman

"Leiskite šiuo keliu Jūsų mokyklai ir Jūsų tolimiesiems darbams perduoti mano geriausius linkėjimus."

Prof. Dr. H. Brill

"Linkiu lietuvių mokyklai Remhofs pilyje ne tik sukurti savą pastogę, bet ir išplėsti ją taip, kad senasis kamienas toliau bujotų."

Malonu man pareikšti, kad mano santykiai su Jumis visada buvo geri. Turiu vilties, kad ryšiai tarp Heyl ir Lietuvių Bendruomenės nenutrūks. Prie progos leiskite man aplankyti Jūsų mokyklą ir susipažinti su jos vadovais."

Siegfried Freiherr Heyl zu Herrnsheim

"Tegul šie namai vokiečių žemėje jų jauniems gyventojams tampa gabalėliu lietuvių tėviškės žemės."

Carl Ario
Presse-und Informationsamt
der Bundesregierung

"Džiaugiamės, kad pavyko pasiekti tikslą ir pašventinti įgytus namus. Mūsų geriausi linkėjimai sėkmės tam darbui, kuris turės būti vykdomas šiuose namuose."

Freiherr von Braun
Der Göttinger Arbeitskreis

VOKIEČIŲ VYRIAUSYBĖS DARBAI TREPTINIŲ REIKALAIS

Siekiana užsienio paramos

JT Augštojo Komisaro lankymosi Vokietijos pabėgėlių ir vidaus reikalų m-jose proga buvo aptarti tarp kitko ir benamių užsieniečių globos reikalai. Ministeris Dr. Oberländer pabrėžė reikalą realizuoti praktikoje įstatymų numatytą benamių užsieniečių būklės prilyginimą Vokietijos piliečiams. Ministeris pripažino, kad iki šiol toks prilyginimas įvykęs tik teisinėje srityje.

Vokiečių vyriausybė, ministerio nuomone, be užsienio pagalbos ir stambių kreditų negalėsianti benamiams užsieniečiams suteikti realios pagalbos.

Vokiečių labdaros organizacijų veikla

Vidaus reikalų ministerio Dr. Schröder iniciatyva Bonnoje

- 6 -

įvyko labdaros organizacijų vadovų ir vyriausybės atstovų posėdis socialinės globos reikalais. Jame vokiečių labdaros organizacijų suota išpūdinga ataskaita iš veiklos nuo 1945 m. iki dabar. Visos organizacijos Vokietijoje 8.000 savo įstaigų turinčios apie 600.000 lovų, našlaičių, senelių ir ligonių globai. Be to jos turinčios dar 17.400 tokių įstaigų, kaip vaikų darželiai, dirbtuvės ir pan. Socialinėje globoje dirba apie 150.000 asmenų, šalia dirbančiųjų be užmokesčio. Užsienio parama nuo 1945 m. iki dabar įvertinama maždaug vienu milijardu markių.

Federalinės ir kraštų vyriausybių įgaliojimu Bremeno senatorius socialinės globos reikalams išleido brošiūros formoje ataskaitą apie UNICEF programos vykdymą 1949 - 1953 m. laikotarpyje. Per tą laiką šios programos vykdymo metu suteikta pagalba 2,5 milijonų vaikų. Programos vykdymo metu gauta 30 milijonų markių vertės medžiagų rūbams ir apavui, kurios buvo perdirtos pabėgėlių imonėse.

Įotvarkiai Žemutinėje Saksonijoje.

Vidaus reikalų ministerio išleistais potvarkiais ypatingai susirūpinta benamių užsieniečių vaikų vokiečių kalbos mokymu. Tam reikalui patvarkoma, kad benamių užsieniečių stovyklose vaikų darželių vadovavimas būtų perimtas išimtinai vokiečių auklėtojų. Esant daugiau 30 vaikų, gali būti pagelbininkės ir iš benamių užsieniečių tarpo, bet tik tokios, kurios pakankamai moka vokiečių kalbą. Kur yra kaimynystėje vokiečių vaikų darželiai, turi būti rūpinamasi, kad benamių užsieniečių vaikai juos, be išimties visi, lankytų.

Mokyklas lankančių benamių užsieniečių vaikų reikalu potvarkyje pastebima, jog tų vaikų tėvai negali ar nenori bendradarbiauti, kad vaikai išmokytų tinkamai vokiečių kalbos. Todėl siūloma stovyklose prie vaikų darželių įrengti kambarius, kuriuose benamių užsieniečių vaikai vokiečių auklėtojų priežiūroje tinkamai vokiškai ruoštų pamokas. Tam reikalui nesigailima nei lėšų, nei iš stovyklų vadovybių pareikalautos sąmatos ir brėžiniai tokiems kambariams įrengti.

Hannover-Kleefeld, Hegelstrasse 6
Germany, Tel. 51954